

Keski-Suomen hyvinvointialueen vammaisohjelma 2025-2029

Vammaisneuvosto 16.01.2025 § 7

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta **Yleistä**

Suomi on ratifioinut YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen jo vuonna 2016. Sopimuksella taataan vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet. Sopimus sitoo kaikkia viranomaisia, myös kuntia ja hyvinvointialueita.

Useat hyvinvointialueet ovat laatineet kuntien tapaan vammaispoliittisia ohjelmia, joiden valmistelussa on vammaisneuvostolla tärkeä rooli. Vammaispoliittisella ohjelmalla on tarkoitus linjata toimenpiteet, joilla vahvistetaan vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista ja sen sisältö tulee pohjata YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimukseen.

Vammaispoliittisen ohjelman laadinta käynnistetään hyvinvointialueella vuoden 2025 alussa ja se laaditaan yhteistyössä palvelutuotannon kanssa.

Vammaispoliittisen ohjelman etenemistä seurataan vammaisneuvoston kevään kokouksissa.

Vaikutusten ennakoarviointi

Vammaispoliittisen ohjelman tarkoitus on taata vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 28

Toimintasääntö § 2

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi vammaispoliittisen ohjelmatyön käynnistämisen ja nimeää työryhmään omat edustajat.

Asian kokouks käsittely:

Vammaisneuvosto valitsee työryhmän jäseneksi keskuudestaan vammaispoliittisen ohjelmatyön työryhmään viisi henkilöä: Jarkko Manninen, Satu-Maria Virtanen, Varpu Pöyhönen, Jan Hänninen, Tiina Talso.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto 20.03.2025 § 18

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875

Selostus asiasta **Yleistä**

Kuulemme vammaisohjelman tilannekatsauksen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 28

Toimintasääntö § 2

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Vammaisneuvosto kuulee vammaisohjelman esittelyn tilannekatsauksen ja evästää valmistelijoita.

Asian kokouks käsittely:

Järjestämispäällikkö Jarna Virtanen esitteli asian kokouksessa klo 14:25-49.

Vammisneuvosto evästi vammaisohjelman laadintaan seuraavia asioita:

- Tavoitteissa tulisi näkyä vahvemmin kumppanuus ja yhdyspintatyö. "Hyvä arki" -tavoitetta ei saavuteta ilman tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa.
- Ohjelmassa huomioitava kunnissa tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ.
- Elämänkaari näkökulman huomioiminen; mitä erityiskysymyksiä vammaispalveluiden näkökulmasta huomioitava eri elämänvaiheissa.
- Osa-työkykyisyysasian lisääminen ohjelmaan
- Vammaisneuvosto näkee, että vammaisohjelman pohja ja luonnos ovat hyviä

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto 19.05.2025 § 36

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875
palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta **Yleistä**

Kuulemme ohjelman tilannekatsauksen

Toimivalta

Hallintosääntö § 28

Toimintasääntö § 2

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Merkitään vammaisohjelman tilannekatsaus tiedoksi

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiaa kokouksessa esitteli Jarna Virtanen.

Vammaisneuvosto 18.09.2025 § 51

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875
palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta **Yleistä**

Vammaisneuvosto kuulee vammaisohjelman valmistelun tilannekatsauksen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 28
Toimintasääntö § 2

Esittelijä Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina

Päätösehdotus Vammaisneuvosto kuulee vammaisohjelman tilannekatsauksen ja evästää tarvittaessa valmistelijoita.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin. Vammaisneuvosto kuuli vammaisohjelman tilannekatsauksen ja antoi seuraavat kommentit:

Vammaisneuvosto pitää hyvänä vammaisohjelman sisältöä, ohjelmassa vammainen henkilö nähdään kokonaisena yhteiskunnan jäsenenä.

Vammaisneuvosto toivoo, että hyvinvointialueen vammaisohjelma kannustaa myös kuntia laatimaan omat vammaisohjelmansa. Valmis vammaisohjelma lähetetään tiedoksi jokaiseen kuntaan.

Vammaisneuvosto haluaa seurata vammaisohjelman toimeenpanoa ja arviointia seuraavissa kokouksissaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 08.10.2025 § 33

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875
palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta **Yleistä**

Vammaisohjelma on Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen asiakirja, jonka tavoitteena on turvata vammaisten henkilöiden asema ja oikeudet kaikissa hyvinvointialueen palveluissa ja toiminnoissa.

Ohjelma kokoaa yhteen keskeiset periaatteet ja toimenpiteet, joiden pohjalta hyvinvointialue kehittää toimintaansa siten, että se edistää vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja hyvinvointia. Vammaisohjelma kattaa kaikki hyvinvointialueen palvelut ja toiminnot, ja se toimii koko organisaation toimintaa ohjaavana strategisena työkaluna.

Vammaisohjelmaa hyödynnetään yhdyspintatyössä kuntien ja muiden kumppaneiden, kuten järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Ohjelma toimii suunnannäyttäjänä eri osapuolille vammaisten henkilöiden aseman ja oikeuksien parantamiseen.

Valmisteluprosessi

Ohjelman valmisteluun on osallistunut laaja joukko alueellisia toimijoita ja asiantuntijoita. Hyvinvointialueen vammaisneuvostosta on ollut neljä jäsentä mukana ohjelman työryhmässä. Lisäksi prosessissa on kuultu hyvinvointialueen toimielimiä, vammaisjärjestöjä, henkilöstöä ja vammaispalveluiden asiakkaita.

Vanhus- ja vammaisneuvostot käsittelivät vammaisohjelman syyskuun kokouksissaan.

Vammaisohjelmaluonnos on esityslistan liitteenä.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta kuulee vammaisohjelman valmistelun tilannekatsauksen ja antaa lausunnon ohjelmaan. Lausuntoluonnos on esityslistan liitteenä.

Vaikutusten ennakoarviointi

Vammaispoliittisen ohjelman tarkoitus on taata vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut Kallimo Kati
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antaa lausuntonsa vammaisohjelmaan.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Nina Peränen poistui § 33 käsittelyn jälkeen, klo17.17.

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875
palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta

Yleistä

Vammaisohjelma on Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen asiakirja, jonka tavoitteena on turvata vammaisten henkilöiden asema ja oikeudet kaikissa hyvinvointialueen palveluissa ja toiminnoissa.

Ohjelma kokoaa yhteen keskeiset periaatteet ja toimenpiteet, joiden pohjalta hyvinvointialue kehittää toimintaansa siten, että se edistää vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja hyvinvointia. Vammaisohjelma kattaa kaikki hyvinvointialueen palvelut ja toiminnot, ja se toimii koko organisaation toimintaa ohjaavana strategisena työkaluna.

Vammaisohjelmaa hyödynnetään yhdyspintatyössä kuntien ja muiden kumppaneiden, kuten järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Ohjelma toimii suunnannäyttäjänä eri osapuolille vammaisten henkilöiden aseman ja oikeuksien parantamiseen.

Vammaisohjelma on liitteenä.

Valmisteluprosessi

Ohjelman valmisteluun on osallistunut laaja joukko alueellisia toimijoita ja asiantuntijoita. Hyvinvointialueen vammaisneuvostosta on ollut neljä jäsentä mukana ohjelman työryhmässä. Lisäksi prosessissa on kuultu hyvinvointialueen toimielimiä, vammaisjärjestöjä, henkilöstöä ja vammaispalveluiden asiakkaita.

Vanhus- ja vammaisneuvostot käsitelivät vammaisohjelman syyskuun kokouksissaan. Turvallisuuslautakunta käsittelee vammaisohjelmaa 24.9.2025 § 38.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta antoi lausunnon ohjelmaan kokouksessaan 8.10.2025, joka on liitteenä. Lautakunta pit vammaisohjelmaa tärkeänä ja katsoo, että se vahvistaa vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista kaikissa hyvinvointialueen palveluissa. Ohjelmassa esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet ovat lautakunnan näkemyksen mukaan oikeansuuntaisia ja riittäviä. Myös kehittämiskohteiden tunnistaminen on onnistunutta, ja valmistelutyö on ollut laadukasta.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vammaispoliittisen ohjelman tarkoitus on taata vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 17 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan vammaisohjelman vuosille 2025-2029.

Päätös